

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATUS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Dvbivm Tertivm principale. Quid remedij esse potest, quando aliquis locus ita molestatur, aut vexatur à spiritibus, an aliqua potestate valeant pelli?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

ca instructi faciunt apparere numerum militem, vt quandoque narratum est, aut sunt prestigia, aut Dæmones sub forma militum euocati ex pacto, quod Magus habet cum superiori Dæmone, cuius imperio alij subsunt. Nec etiam tales equites aut milites tam damabili arte in campum ducti vulnerant, aut vulnerantur. Quia si nocere possent, vt Guilhelmus Parisiensis in parte vltima de vniuerso, cap. 22. ait, nulla turris, nulla munitio posset homines tueri ab huiusmodi hostibus, cum nec muro, nec valle quantumcunq; forti arctari & prohiberi possint, saltem aliqua hora, qua homines dormierint, aliquos iugulassent.

DVBIUM TERTIVM

principale.

Quid remedij esse potest, quando aliquis locus ita molestatur, aut vexatur à spiritibus, an aliqua potestate valeant pelli?

PRAEMISSO eo, quod certissimum est: dæmonem nihil posse sine permissione Dei, in cuius potestate est eum soluere & ligare, præsens dubium per conclusiones plenius resoluedum erit.

H 4

Pri.

Prima Conclusio. *Qua remedia valent ad expulsionem Demonis à corporibus obsessis, ea etiam profunt ad expellendum à loco, Quia est par ratio.*

Secunda Conclusio. *Oratio, ieiunium, Eleemosyna, & alia penitentiae opera valent ad expellendas huiusmodi molestationes.*

CONSTAT Matth. 17. & Marc. 9. Hoc genus non eicitur, nisi per orationem & ieiunium. & cap. Si per fortiaras. 33. q. 1.

Tertia Conclusio. *Sacrificio Corporis Christi, quod Ecclesia Catholica ab initio vsque in praesens tempus, Missam vocauit, huiusmodi vexationes quando q. pel-
luntur.*

EST S. Augustini lib. 22. de Ciuit. Dei. ca. 8. Vir tribunitius Hesperius, qui apud nos est, inquit, habet in territorio Fussalensi fundum Cupedi appellatum, vbi cum afflictione animalium & seruorum suorum, domum suam spirituum malignorum vim noxiam perpeti comperisset, rogauit nostros, me absente prefectos, vt aliquis eorum illò pergeret, cuius orationibus cederent. Perrexit vnus, obtulit ibi sacrificium Christi; oras quantum potuit, vt cessa-

ut cessaret illa vexatio, Deoq; protinus miserante, cessauit. Idem conuincit ratio. Non est enim conuentio lucis ad tenebras, secundum Pauli sententiam. At in sacrificio missæ introducit lux vera: pellit ergo principem tenebrarum. Cùm enim fortior ille superueniens LUC. 10. vicerit eum, vniuersa arma eius auferet, in quibus confidebat. Ad idem confirmandum facit consuetudo Ecclesiæ, cuius meminit S. Chrysoft. hom. 3. de incompræhensibili DEI natura contra Anomæos, quod agitati Dæmonij tempore Missæ adducantur, & hom. 4. ibidem eiusdem consuetudinis meminit. Quare eadem consuetudo adhuc hodie magna cum laude & fructu seruatur apud S. Hubertum in Ardenna, qui locus omnibus Dæmonibus terribilis est, cùm plurimi ibidem expellantur. Tempore sacri, Energumeni ad Ecclesiam deferuntur, & ibidem relinquuntur, donec sacrificium absoluat.

Quarta Conclusio. Reliquiæ sanctæ posite in loco, aliquando etiam pellunt tales vexationes & perturbationes.

AVGVSTINVS loc. citat. Quare subiungit, dicendo. Acceperat autem ab amico suo terram sanctam de Hierosolymis allatam, vbi sepultus est CHRISTVS, die tertio resurrexit, eamque suspenderat in cubiculo suo,

ne quid mali etiam ipse pateretur. At vbi domus eius ab illa infestatione purgata est, quid de terra illa fieret, cogitabat: quã diutius in cubiculo suo reuerentiã causã habere nolebat: Fortẽ accidit, vt ego & collega tunc meus Episcopus Synicentis Ecclesiã, Maximinus, in proximo essemus, vt veniremus rogauit, & venimus. Cumque nobis omnia retulisset, etiam hoc petiuit, vt infoderetur alicubi, atque ibi orationum locus fieret, vbi etiam possent Christiani ad celebranda, quã Dei sunt, congregari. Hęc Augustin. & Act. 19. sudaria & semicinctia Pauli posita super languidos, spiritus nequam pellebant. S. Chrysostom. in lib. contra gentiles de vita S. Babylę martyris & Antiocheni Episcopi post multa, ait. Ea est enim sanctorum potestas, vt illorum superstitum dæmones, ne umbras quidem, aut vestes ferre possint, vita autem sanctorum loculos quidem reformidant. Ad idem propositum adfert alia hom. 66. ad populum Antiochenum. & in serm. in adorationem venerabilium catenarum & gladij S. Apostolorum principis, Petri, & in serm. de virtutibus & vitijs. Hieronym. contra Vigilantium sacrarum reliquiarum hostem. Gregor. Nazianze. orat. in laudem S. Cypriani martyris. Huc referri potest quod historiarum scriptores tradunt, quod cum Iulianus apud Pythium Daphnæum responsa peteret de Parthici belli victoria,

ria,

ria, Dæmon responsa dare nequibat. Sacerdotes Dæmonis silentij causam reddunt: Babylæ martyris sepulchrum propè assistere: & ideò responsa non reddi. Sic Iulianus iussit corpus transferri. Huius historiæ meminerunt, Eusebius lib. 10. historiæ Ecclesiasticæ cap. 35. Tripartita lib. 6. cap. 31. Theodor. lib. 3. cap. 11.

Simeon Metaphrastes apud Surium tom. 2. in vita S. Theodori Archimandritæ meminit hunc sanctum ad instantiam Theodori ducis regij, cuius ædes maximè ab immundis spiritibus vexabantur, ita vt cum domestici pranderent, aut cœnarent, lapides super mensam iacerentur, tantaq; molestia Dæmonum sub murium & serpentium forma domus afficiebatur, vt præformidine in eam ingredi nõ auderet, in hunc modum ab illa perturbatione & diabolica vexatione liberasse. Domum seruus Dei ingressus, totam noctem psallendo & Deum obsecrando traduxit: & aqua, cui benedixerat, totam domum aspergens, eam à Dæmonum tentatione liberauit.

Quinta Conclusio. *Exorcismis siue exorcizatione Dæmones etiam effugantur, & expelluntur.*

EXorcizare autem nihil aliud est, secundum August. lib. 1. de vita beata, quam per diuinam

uinam

uinam virtutem immundum spiritum adiurando expellere. Probatnr Conclusio Luc. 10. discipuli septuaginta duo à prædicatione reuerfi, cum gaudio Saluatori dixerunt: Domine, etiam Dæmonia subijciuntur nobis, & hoc etiam Christus Marc. vlt. promisit futurum. In nomine meo Dæmonia eijcient. Luc. 11. Si ego in digito Dei eijcio Dæmonia: filij vestri, in quo eijciunt? & Actor. 19. Idem determinatur in cap. Si per sortiarias. 33. q. 1. August. lib. 10. de Ciuit. cap. 22. statim à principio. Vera pietate homines Dei, aëream potestatem inimicam contrariamq; pietati exorcizando eijciunt, non placando, omnes tentationes aduersitatesq; eius vincunt, non orando ipsam, sed suum Deum aduersus ipsam. Non enim aliquem vincit, aut subiugat, nisi societate peccati. In eius ergo nomine vincitur, qui hominem assumpsit, egitque sine peccato, vt in ipso sacerdote & sacrificio fieret remissio peccatorum, id est, per mediatorem Dei & hominum, hominem Christum Iesum. Atq; hoc est quod in Euangelio dictum, in nomine meo Dæmonia eijcient. Sic legitur Ioannem Euangelistam Dæmonem è Dianæ templo, qui iam ducentis & quadraginta nouem annis ibi habitauerat, propulsasse. his verbis. Interdico tibi in nomine Iesu Christi Nazareni, ne vltra hinc habitēs: & confestim reliquit locum. Lactantius lib. 2. de erroris origine, cap. 16. exorcismi & adiuratio.

tionis in nomine Dei vim in expellendis demonibus fatetur. De exorcismo autem, qui Baptismo præmittitur, scribunt sancti Patres, August. lib. 2. de nupt. & concupisc. cap. 18. & 29. & lib. 4. de Symbolo ad catechumenos, c. 1. Chrysof. in hom. de Adam & Eva, Dionys. c. 2. Ecclesiasticæ hierarchiæ. Raban. lib. 2. de institut. clericor. cap. 27. Isidor. lib. 2. de officijs Ecclesiast. cap. 20. S. Thomas 3. part. q. 71. art. 2. & 3. & alij alibi.

Sexta Conclusio. Verba exorcismorum non habent ita infallibilem vim & efficaciam ad cogendum & arcendum Demones, ut semper suum effectum consequantur.

RATIO esse potest: Quia verba & signa ex sua natura non habent talem efficaciam, sed virtute diuina. Deus autem lege ordinaria non alligauit potestatem suam ita sacramentalibus, ut infallibiliter operentur, sed operatur ad gloriam suam, & vtilitatem credentium. Matth. 17. & Marc. 9. Accesserunt discipuli ad Iesum secretò, & dixerunt: quare nos non potuimus eijcere illum? Dixit illis Iesus: Propter incredulitatem vestram, &c. & Actor. 19. Quidam de Iudæis exorcistis inuocabant super eos, qui habebant malos spiritus, nomen Domini Iesu, dicentes. Adiuro vos per Iesum, quæ
Pau-

Paulus prædicauit. Respondens autem spiritus nequam, dixit eis. Iesum noui, & Paulum scio. Vos autem qui estis? Et insiliens in eos homo, in quo erat Dæmonium. Super hac conclusione videndus Victoria in relectione de arte magica.

Septima Conclusio. Quod exorcismi non consequantur suam vim, quandoque prouenit ex mala dispositione & defectu fidei in exorcizante, quandoq; ex praua affectione Dæmonium sustinentis.

HANC conclusionem docent Petrus Cluniacensis lib. 1. de miraculis cap. 6. & cap. 14. & 16. Doctores Mallei maleficarum. 2. part. q. 2. cap. 6. Iosephus Angles in q. de arte magica diffic. 5. dub. 5. & alij alibi. Prima pars constat ex locis Scripturæ in sexta conclusione citatis. Secunda probatur. Matth. 19. increpauit Saluator incredulitatem offerentium lunaticum: Et redditur ratio Conclusionis à Petro Cluniacensi. Tabes latente interius, vnguenta exhibita extrinsecus nihil proficere possunt. Tabes hinc dicitur peccatum mortale. Quod quàm diu in latebris conscientie latuerit, nullius exterius sacramenti perceptio effectum consequitur.

Octaua

Octaua Conclusio. *Interdum permittit Deus Dæmonem operari.*

AD exercitium bonorum, vt in fide confirmantur, & in virtute patientiæ confortentur, ne grauius iudicium sustinere cogantur. Augustinus Tractat. 7. in Ioann. Hinc non voluntas eius, cuius potestas in bonos datur, sed eius voluntas, à quo hæc potestas conferatur, charissima esse debet. Occulta sunt etiam quandoq; iudicia in his operibus.

Nona Conclusio. *Ab angelis bonis etiam quandoq; coguntur Dæmones.*

VICTORIA in Relectione de arte Magicanum. 22. Quia angeli boni virtute diuina prævalent, & Angeli ex superioribus etiam potestate naturali vincunt multos Dæmones inferiores. Quare vt S. Thomas tradit in qq. de potentia Dei q. 6. ad ordinem potestatum spectat, Dæmones cogere. Et hoc pacto angeli tutelares & custodes non raro arcent dæmones à suis clientibus: & præfides prouinciarum frequenter impediunt, ne nocumenta inferant certis locis in agris & fructibus, & alijs bonis.

Decima Conclusio. *Magi virtute diabolica possunt aliquando Dæmones cogere, & è suis sedibus expellere.*

CON-

CONSTAT Conclusio, Dæmones Deo
 permittente possunt, vt apertum est ex il-
 la calumnia Iudæorum. Luc. ii. In Beelzebub
 principe Dæmoniorum eijcit Dæmonia. Hęc
 autem coactio Magorum, non ascribenda est
 virtuti alicui naturali, aut verbis Magi : quia
 verba huiusmodi, & signa cum sint de genere
 rerum inferiorum, non habent vllam potesta-
 tem in Dæmonem, cui nulla potestas in terris
 potest comparari. Magi autem sic cogunt,
 quando habent foedus & pactum cum supe-
 riori Dæmone, qui fortitudine & naturali
 virtute vincit inferiorem. Ad imperium for-
 tioris inferior morem gerit, & locum relin-
 quit. Quod autem superior & fortior spiritus
 inferiorem cogere possit, & expellere per im-
 perium, docent Cassianus in collatione 8.
 cap. 14. S. Augustin. lib. 83. quæstion. q. 79.
 S. Thom. in 3. part. q. 43. art. 2. ad 3. Albertus
 Magnus, & Dionys. Carthus. in Luc. ii. Ioan. à
 Turrecrem. in qq. Euangel. q. 1. Domin. 3. in
 Quadragesima. Francisc. Victoria in relect. de
 arte mag. Iosephus Angles in Florib. in 2. sent.
 1. part. d. 11. in q. de eadem materia. Benedictus
 Pererius li. 1. de magia, cap. 5. & alij alibi. Huic
 autem verissimæ doctrinæ obstare videtur
 argumentum Saluatoris nostri Matth. 12. &
 Luc. ii. Si Satanas Satanam eijcit, aduersus se
 diuisus est: quomodo ergo stabit regnū eius?
 Respondetur, Christum loqui de perfecta
 eiectione.

eiectione Dæmonis ab homine, hoc est, tam ex corpore, quàm ex anima: vel de expulsione nata ex odio Dæmonis, & studio euertendi imperium quod habet in homines. Atq; secundum modum huius Conclusionis videtur magus Dæmonem expulisse, de quo Luctianus in Dialogo Philopseude narrat, Corinthi domum quandam habuisse Eubatidem, in qua nemo auderet habitare ex ea causa, quod habitatores spectris quibusdã territi à Dæmone quodã ita molestarètur, vt eam præ nimio terrore & periculo ingredi non fuerint ausi, donec Arignotus quidam Platonicus Magicis & Aegyptijs quibusdã carminibus Dæmonem illum in locum quendam detruserit, à quo primùm exierat. Arignotum varijs imaginibus territare conatus, quandoq; vt canis, nunc vt leo, vel taurus ipsum inuadens, quo quidẽ loco die sequenti defosso, corpus hominis mortui repertum est, eoquẽ alibi sepulto, domus illa libera deinde ab huiusmodi elusionibus permansit. Hic dubium resolui potest.

An Dæmones à corporibus obsessis, vel à vexatione possint propelli virtute melodiae, herbae alicuius, aut lapidum?

TRACTANT Nicolaus Lyranus in cap. 16. primi Regum. Paulus Burgen. ibidem in additionibus, Ioan. à Turrecr. d. i. can. Voluissent,

sent. §. Denique vt perspicuè. Guilhelm. Paris.
in 2. part. par. 2. principal. de vniuerso, cap. 20.
Ioseph. Angles in q. de arte magica, diff. 8. & a-
lij alibi. Pro resolutione sit.

Vndecima Conclusio. *Dæmon non
potest à corporibus obsessis expelli, aut à ve-
xatione excludi melodia, herba aliqua, aut
lapidis, alteriusque rei sensibilis virtute.*

RATIO est. Dæmon est substantia separata
à materia & corpore, eiusque potestas al-
tior & fortior est omni corpore. Minor au-
tem potestas non habet vim agendi in supe-
riorem. Quare nullares sensibilis & corpora-
lis virtute sibi à natura indita, potest cogere
Dæmones. Hanc Conclusionem tenent Lyr-
nus, Turrecrem. Iosephus Angles loc. cit. Pel-
bartus in aureo Rosario Theologiæ, in verb.
Dæmones 4. §. 83. Albert. super Luc. 9. Quod
verò Richardus de media villa in q. 3 q. 8. exi-
stimat tam paruum posse contingere Dæmo-
nis afflictionem, tantamque esse lapidis aut her-
be virtutem, vt non solum mitigare, sed pro-
fus etiam tollere possit Dæmonis afflictionem:
Id verum puto, si intelligatur de vexatione exte-
rius impugnantis, & non obsidentis. Si enim
mania, aut melancholia, vt contingere potest,
impugnantis, aut vexantis malitiã promoueat,
si naturalibus medijs talis indispositio sol-
latur,

Iatur, non est absurdum, quod etiam omnino possit cessare vexatio.

Duodecima Conclusio. *Melodia, herba, lapis, aut aliqua res sensibiles possunt Demonis vexationes indirecte mitigare, & leuiiores reddere, ita ut vexati eas minus sentiant.*

HAEC Conclusio est communis DD. clatorum. Hoc autem non est difficile. Daemon tanquam peritissimus medicus corporum complexiones perspicit, & eis perspectis, conuenientes vexationes obijcit. Reperis aliquem mania, aut abundantia melancholia laborare, eum inuadit: cum homines talis complexionis apti sint ad vexationem. Si ergo naturalia remedia adhibeantur, quæ complexionem superantem ritè disponant, & ad æqualitatem reducant, mitigabitur vexatio, nõ quidem ex parte Dæmonis vexantis, cum non sit modus naturalis agendi in eum, sed ex parte dispositionis subiecti. Si cogitationes dissipentur, & abstrahantur aliqua dulci melodia, non sentitur in tanto gradu afflictio, ac quando sensatio sibi præsens est, sic etiam, si purgationibus & medicinis sanguis purgetur, aut cerebrum confortetur, non est dubium, quin fiat aliqua alleuiatio. Daemon enim cum non informet corpus quod obsidet nõ est totus in toto, quemadmodum anima rationalis,

Matth. 4. 27.

sed in determinata corporis parte: nunc in collo, quod mirabiliter torquet, nunc in venis, quas motione spirituum & humorum extendit, nunc in cerebro, quod aut debilitat spiritibus viam intercludendo subtilitate suæ potentiae, aut planè perturbat phantasiam immutando. Si ergò corpori afflicto remedia ex medicorum arte præscripta adhibeantur, afflictio minuitur. Ex dictis intelligitur, quod in Euangelio de Dæmoniis Lunaticis refertur: Secundum variam lunæ dispositionem magis vel minus vexantur. Quoniam motus lunæ agit in humidum cerebrum. Quidam enim tempore crescentis lunæ magis vexantur: Alij decrescente luna, Dæmon enim obseruat oportunam tentandi occasionem. Ait S. Hieronymus in Matth. 4. Dæmones obseruantes lunaria tempora cupiebant creaturam infamare, vt in creatorem blasphemiae redundarent. Ad eandem expositionem accedit Orig. in Matth. 17. tract. 3. Scripturæ loca quæ prædictis videntur contraria, sic soluenda sunt. 1. Reg. 6. Quandoquocunq; spiritus Domini malus Saul arripiebat, Dauid tollebat citharam, & percutiebat manu sua, & refocillabatur Saul, & leuius habebat. Recedebat enim ab eo spiritus malus. Non enim expulsio Dæmonis fiebat virtute melodiæ, sed potestate diuina immediatè, aut mediantibus angelis sanctis, ob meritum Dauidis, qui laudes diuinas pro salute Saul in cithara

thara canebat. Sic etiam Tob. 6. de iecore piscis posito super carbones legitur. Non enim fumus iecoris expulit Dæmonem, sed meritū orationis Tobæ, quod per fumum significabatur, & Angeli Raphaelis virtus. Ex vltimæ conclusionē à contrario infertur, Dæmonem posse etiam aliquando in homine virtute lapidum, aut herbarum, Deo permittente, tentationes accendere & efficere. Quia cū dispositionem tentati cognoscat potest per contactum lapidum aut herbarum, in quibus magna virtus est, quam perspicacissimè nouit, tentationi fomenta præstare, sicut enim de Smaragdo & Topazio dicitur, quod libidinis ardorem mitigent. Ita fortasse à contrario erit alius lapis, qui æstum libidinis augeat. Sic tradunt Alphons. Castren. lib. 14. contra hæreses, in verbo Tentatio. & Ioseph. Angles in q. vnicæ de Dæmonibus. 1. part. in 2. sentent. artic. 6. dub. 2.

DVBIVM III.

Quid sentiendum de apparitionibus, & mirabilibus operationibus aliquando contingentibus circa corpora mortuorum?

SUNT autem huiusmodi apparitiones, exēpli gratia: Conseruatio corporum ab incineratione post mortem, augmentum vnguiū, & barbæ, & capillorum in mortuis, Emanatio sanguinis